

Preek over Luc. 11:1-13
(17-2-2002)

Gemeente van Jezus Christus,

“Het komt je niet aanwaaien” [YfC-bundel]. Dat geldt ook voor het bidden. Bidden gaat minder vanzelfsprekend dan we misschien wel eens denken. Bidden kan iedereen? Vergeet het maar. Ja, er wordt wel eens gezegd: “bidden hoeft niet in mooie volzinnen”. Dat is waar, maar dat wil nog niet zeggen dat iedereen *dus* hardop in het openbaar kan en durft bidden.

Ach, en hoe gaat dat met zo veel ‘vanzelfsprekende’ dingen in het leven: lopen, praten, fietsen. Allemaal dingen die ‘automatisch’ gaan als je groot geworden bent; maar wel dingen die je niet zomaar zijn komen aanwaaien, die je hebt moeten *leren*, toen je jong was. En dat geldt dus ook voor bidden. Ook dat komt je niet aanwaaien; dat moet je *leren*. Het liefst als je jong bent.

“*Heer, leer ons bidden*”. Een logische vraag dus, van de discipelen. Of toch niet? Want laten we wel wezen: het zijn volwassen kerels die dit vragen! Konden de discipelen dan niet bidden? Vast wel. Dat zullen ze ook wel als kind geleerd hebben, bij moeder thuis. Bv. het avondgebed van joodse kinderen: In uw handen beveel ik mijn geest. Nee, bidden hadden ze echt wel geleerd!

En tóch vragen de discipelen aan Jezus om hen te *leren* bidden. Waarom ze dat vragen, wordt niet gezegd. Ja, Johannes had het ook gedaan. Maar meer ook niet.

Wat er ook achter die vraag mag zitten, daar zit in elk geval *niet* achter: de gedachte, dat wat ze vroeger geleerd hadden nu ineens niets meer voorstelde! Er is geen enkele reden om daar op neer te kijken als op iets dat je achter je hebt gelaten. Een lied als ‘Hoger dan de blauwe luchten’ dat we als kind leerden, noemen we dan wel ‘kinderlied’, maar daar kan een volwassene nog vaak een voorbeeld aan nemen! Ja, want hoe gaat dat, als we groot geworden zijn; dan hebben we zo onze ‘waarom-vragen’ bij een heleboel dingen die gebeuren; als we het niet meer weten, niet meer begrijpen. En misschien vragen we ons soms wel eens af of *God* het allemaal nog wel weet. Nou, een kind kan je het antwoord geven: Ja, Hij *wéét* het, Hij weet *ervan*.

Ook voor de zieke kind’ren zorgt Hij,
kent hun tranen en hun pijn.

Ja, voor de groten en voor de kleinen
wil de Heer een Helper zijn.

Hoezo: kinderlied?! Zo klein als het is, leert een kind *geweldige* dingen zeggen; eenvoudig, ja, maar o zo waar.

Nee, zeg nou niet: “Zo’n kind snapt niet wat het zegt, dus waarom zouden we het daarmee opzadelen?” Ouders, doe het maar gewoon wèl, zadel ze er maar mee op, want er komt een dag - O.K., als God het wil - dat ze je er dankbaar voor zullen zijn: dat jij ze zulke geweldige dingen hebt meegegeven. Dingen die we nog wel eens vergeten als we groot geworden zijn.

En je vraagt je af: Waarom eigenlijk? Waarom vergeten we zo gauw dingen die zo voor de hand liggen? Zou het misschien kunnen komen omdat wij zijn gaan denken dat God altijd geeft wat we vragen, want het staat er toch: ‘Bidt en u zal gegeven worden’? Zodat wij zijn gaan denken: als we maar echt geloven en oprecht bidden, dan geeft God ons wat wij van Hem vragen? En dat we merken: het is niet waar - omdat we om genezing bidden, maar een zieke komt te overlijden; of omdat we

bidden om een goede afloop van een sollicitatie, maar die baan krijgen we maar niet?

Nou, inderdaad, het *is* ook niet waar: Bidt en u zal gegeven worden. Tenminste: *niet* in de zin zoals je er wel eens mensen mee hoort omgaan. Dat het gekoppeld wordt aan je geloof; dat je krijgt wat je vraagt, als je maar gelooft en maar hard genoeg bidt. Daar komen grote brokken van. Zelf kun je er zwaar depressief van worden, want kennelijk zit het met jouw geloof niet goed. En ten opzichte van elkaar worden we veel te hard: mensen gaan buiten de boot vallen, want hun gebeden worden niet verhoord; ze worden buiten de gemeente gestoten.

Daarom is het hard nodig dat we goed onthouden - en als we 't nog niet wisten: dat we ontdekken - wat Jezus *zegt* als Hij zegt: "*Bidt en u zal gegeven worden*". En ook - en dat is minstens zo belangrijk: wat Jezus daarmee *niet* zegt.

Jezus leert zijn volgelingen bidden; en dat doet Hij door ze er eerst goed van te doordringen tegen Wie ze het hebben als ze bidden. En daarna laat Hij zien wat daarvan de consequenties zijn.

Tegen Wie hebben we het, als we bidden? Tegen God, natuurlijk. Bidden is gericht op God. Maar Wie is God? Dat laat Jezus heel duidelijk zien, Wie God is.

'Vader'. Daar begint Jezus mee, als Hij zijn volgelingen leert bidden. Eén simpel woord. Maar wèl een woord met een enorme impact! Want 'vader' zeggen tegen God, dat was b.w.v.s. vloeken voor de joden! Dat dééd je niet. Daarom wilden de joden Jezus ook dood hebben: omdat Hij God zijn Vader noemde, en Zich dus met God gelijkstelde (Joh. 5:18). 'Vader' zeggen tegen God, dat dééd je niet! Maar Jezus doet het. Gewoon; alsof het zo hoort. En inderdaad: zo hoort het ook. "*Als jullie bidden, zeg dan maar 'Vader'*". Dat zegt de Zoon van God.

Vader, Abba, pappa. Dat zegt iets over de relatie. God is de Vader van degene die bidt. Daar richt zich alle aandacht op, op het vader-zijn van God. Daarom ook verder niets erom heen; ook niet 'onze vader, die in de hemelen zijn'.

Natuurlijk is dat ook waar; God is niet alleen maar 'mijn' Vader, maar de Vader van *iedereen* op de hele wereld die in Hem gelooft. En God is ook niet mijn vriendje, en al helemaal niet iemand die ik in m'n broekzak heb, over wie ik kan beschikken wanneer ik maar wil, wanneer het mij uitkomt. Nee, God is de Heilige, Hij woont in de hemel.

Het is allemaal waar, en het hoort er allemaal bij. Maar daar gaat het Lucas nu even *niet* om. Hij houdt het bij 'Vader'. Alleen maar 'Vader'. In dat ene woord ligt alle vertrouwen dat een bidder hebben kan. En dáár gaat het om: *vertrouwen* in God, je hemelse Vader. En een 'vader', dat is iemand die van zijn kind houdt, die blij is met zijn kind, iemand die het beste voor zijn kind wil, die zijn kind wil beschermen tegen gevaren. En die daarom dat vertrouwen *waard* is.

Nou kunnen we dat natuurlijk heel makkelijk meteen onderuit halen. Want ik weet het: 'vader' staat tegenwoordig ook wel eens voor tyrannie, incest, machtsmisbruik. Het gebeurt, en dat is triest genoeg. En het gaat al helemaal niet aan om over verdriet en frustratie heen te walsen. En toch zullen we één ding heel goed in de gaten moeten houden: Als Jezus zegt dat we 'Vader' mogen zeggen tegen God, dan is dat alleen maar *positief*. God als Vader, dat betekent dat God van je houdt, en het beste met je voor heeft. De vraag is maar: *Geloven* we 't ook? Of moet God Zich eerst maar eens bewijzen?! Alsof Hij dat niet al zo lang en zo vaak gedaan heeft!

Zo hebben we dus al een heleboel gezegd met het eerste woord waarmee we ons gebed beginnen. We hebben het niet maar tegen de eerste de beste; ook niet tegen een 'hogere macht' of zo. Ja, dat ook! Maar die 'hogere macht' is niet vaag; die

'hogere macht' heeft een naam en een gezicht. Als we bidden, dan hebben we het tegen *God*, de *Schepper*, die onze *Vader* is en wil zijn.

En dat betekent dan ook *alles* voor de manier waarop God met onze gebeden omgaat! Jezus laat zien dat onze gebeden niet maar in de lucht blijven hangen. Nee: God *verhoort* het gebed van zijn kinderen! We mogen vrijmoedig aan God vragen. *Omdat we niet teleurgesteld worden als we bij God aankloppen!* Jezus zegt: dat doet je vriend toch óók niet, zelfs niet als je midden in de nacht bij hem aanklopt om brood voor een gast?!

Midden in de nacht; je zou zeggen: dan heb je wel lef! Alleen moeten we één ding niet vergeten: het is niet maar een wissewasje! Midden in de nacht aankloppen, dat doe je natuurlijk niet zomaar. Dat doe je als je in *nood* zit. En geen eten hebben voor een gast die bij je langs kwam, dat was in die tijd - en waarschijnlijk vandaag de dag nog - een ramp! Dan zat je in nood.

Maar, zegt Jezus, die vriend zal je geven wat je vraagt. Als het al niet is vanwege jullie vriendschap, dan toch wel vanwege zijn onbeschaamdheid; omdat hij niet onmiddellijk uit z'n bed stapt om z'n vriend te helpen. Er is toch niemand die er over piekert om zo'n verzoek te weigeren, laat staan met woorden zoals Jezus ze die man in de mond legt?!

Dit voorbeeld vertelt Jezus als het erom gaat *hoe* wij moeten/mogen bidden: in vertrouwen! Vertrouwen dat je niet teleurgesteld wordt. Vertrouwen dat je niet tevergeefs bij God aanklopt. *En dat kan ook!* Want, zegt Jezus: je *zult* niet teleurgesteld worden! Je vriend zal je al niet teleurstellen, nou, God al helemaal niet! "Vraag maar", zegt Jezus, "en je *zult* krijgen". Je klopt niet tevergeefs bij God aan. Hij is toch je Vader in de hemel, die van je houdt en dus het beste voor je wil?! Nou dan! Daarom zegt Jezus: "Ik zeg jullie: Bidt en u *zal* gegeven worden". Vraag maar, en je *zult* krijgen.

O ja? Is dat waar? Verhoort God *altijd* onze gebeden, in die zin dat Hij ons altijd geeft wat we vragen? Ach, we weten wel beter. Zoveel mensen die vragen en vragen, maar *niet* krijgen. Dus hoe zit het dan met wat Jezus zegt: "*Bidt en u zal gegeven worden*"? Krijgen wij wat wij aan God vragen, ja of nee?!

Het antwoord is ja *en* nee. Ja - want we hebben van Jezus geleerd: God wil ons niet teleurstellen; Hij heeft het goede voor met zijn kinderen.

En toch ook nee; in elk geval niet zonder meer. Dat hebben we ook gelezen. Jezus zegt niet dat God ons geeft wat we van Hem vragen. Jezus zegt: "*Bidt en u zal gegeven worden*"; als je bidt, dan krijg je. *Maar dat is niet hetzelfde als 'als je bidt, dan krijg je wat je vraagt'!* In de gelijkenis die Jezus vertelt staat *niet* dat die vader altijd een vis aan z'n zoon geeft als hij om een vis vraagt. Er staat *niet* dat die vader altijd een ei geeft als zijn zoon om een ei vraagt. **Er staat *niet* wat hij geeft, er staat *wel* wat hij *niet* geeft.** Jezus zegt: Als je kind om een vis vraagt, dan geef je hem toch geen slang?! **[overeenkomst uitleggen: vis was paling-achtig, leek op slang]** Dat *doe* je toch niet, je kind afschepen, bedriegen, of zelfs in gevaar brengen?!

En als je kind om een ei vraagt, geef je 'm toch geen scorpioen?! **[overeenkomst uitleggen: opgerolde scorpioen leek net een ei]** Dat *doe* je toch niet, je kind afschepen, bedriegen, in gevaar brengen?! Nee, dat doe je niet als vader of moeder die van je kind houdt. **Nou, dat doet God dus óók niet!** Ja, Jezus zegt het nog wat sterker: 'hoeveel te meer'. Als wij, aardse vaders, die slecht zijn, al goede dingen weten te geven aan onze kinderen, en ze niet bedriegen, zou de hemelse Vader, die goed is, ons dan wèl bedriegen? Nee, natuurlijk niet! Zelfs al zouden wij, aardse vaders, onze kinderen bedriegen, of erger - wat dus ondenkbaar is, maar stel dat - onze hemelse Vader doet dat nooit! **Zijn we daar goed van doordrongen? Nooit!**

Nee, vraag me niet hoe en wat, en al helemaal niet waarom. *Wat* God doet, en *hoe*, en *waarom* - dat is te hoog voor ons. Maar wat God *niet* doet, daar laat Jezus geen misverstand over bestaan! Dáár gaat het om, en *dat* is wat Jezus zijn volgelingen in wil prenten: **God bedriegt je niet, scheept je niet af, laat je niet in de kou staan, laat je niet met lege handen staan!** Want Hij is onze Vader, die van ons houdt en het beste voor ons wil. En *dus* speelt God geen spelletje met ons door ons iets te geven wat gevaarlijk voor ons is. Oók niet..... als Hij ons niet wil of kan geven wat wij van Hem vragen. Dan nóg geeft God ons wat mee. Iets waar we wat aan *hebben*.

Wat geeft God dan wèl? Jezus zegt: God geeft de Heilige Geest. Dat wil zeggen: God geeft *Zichzelf*, zoals we Hem mogen kennen: als een Vader die van ons houdt en het beste voor ons wil, en die ons - Ps. 103 - niet afrekent op onze zonden, en die ons alles wil geven wat wij nodig hebben. Al het goede dat God weg te geven heeft, vat Jezus samen in 'de Heilige Geest'. En dàt krijgen we als we bidden. We krijgen maar niet *iets* van God, datgene wat we vragen - ja, misschien dat ook wel -, maar zo niet, dan krijgen we nog veel meer dan we vragen: we krijgen *God zelf*. De Heilige Geest.

Alleen *niet* pas als je erom vraagt! Jezus zegt *niet* dat je in elk gebed met één of twee zinnen heel expliciet moet vragen of je de Heilige Geest mag ontvangen. In onze vertaling staat wel 'aan wie Hem daarom bidden', maar het woord 'daarom' staat er niet in het Grieks. Er staat: God zal de Heilige Geest geven 'aan degenen die Hem bidden'. Wie bidt, ontvangt de Heilige Geest! God gééft aan wie bidt. Dat verzekert ons de Zoon van God. *Geloven* we 't ook?! God laat je niet met lege handen staan! Wie bidt, ontvangt. Zonder meer. Als het niet is wat je gevraagd hebt, dan toch in elk geval de Heilige Geest; en in Hem alles wat je nodig hebt. En met Hem kun je *verder*, wàt er ook gebeurt.

Nou ja, als je maar *wilt*. Als je daar maar genoeg mee neemt. Kijk, je kunt natuurlijk zeggen: een God die mensen laat creperen van de kanker, een God die.... - en noem dan alle ellende van de wereld maar op -, een God die dat allemaal doet, of op z'n minst laat gebeuren, een God die mij niet eens geeft wat ik van Hem vraag, wat heb ik aan zo'n God? Wat moet ik met zo'n God? Zo'n God hoef ik niet.

Dat kun je zeggen. En mensen *zeggen* het ook. En ach, soms begrijpen we het zo goed, dat mensen zo opstandig worden tegen God, als we horen wat ze allemaal hebben moeten meemaken. En toch is het levensgevaarlijk. Want je raakt een heleboel kwijt. Je raakt kwijt: de enige ware God, die we in de Bijbel kunnen leren kennen. De Enige die helpen kan, die troosten kan; de Enige die je dragen kan als je zelf niet meer verder kunt. Die God raak je kwijt.

En ja, je houdt wel iets over ook. Je houdt over: een god die je zelf hebt uitgedacht. Een god die kan en doet wat jijzelf denkt dat Hij kan en doet. *Maar dus ook niet meer dan dat!* En die god is niet zoveel waard, als je in de crisis komt. Want die god zit net zo diep in de puree als jijzelf; die god staat er niet boven, heeft dus ook geen overzicht. En het enige wat die god kan doen, is mee-lijden, mee-huilen om alle ellende die er is in de wereld. Maar die god is niet in staat om je te *dragen* als je zelf niet meer verder kunt. Die god kan je niet door dat dal van diepe duisternis *heen trekken*.

En de Enige die dat wèl kan - ja, Die was je al kwijt.

Maar als je God niet kwijt wilt, als dàt het laatste is wat je wilt: dat je God, *jouw* God, *uw* God, kwijt raakt, dan kun je *verder*, wàt er ook gebeurt. Want de God aan Wie je kapot kunt gaan, is ook je enige Houvast. En dan kon het trouwens met dat 'kapot gaan' nog wel eens meevallen.....

Zo leert Jezus ons bidden; ons met heel ons hebben en houden toevertrouwen aan... ja, aan wie? Niet maar aan de eerste de beste, maar aan onze *Vader* in de hemel. Jezus leert ons afhankelijk te willen zijn van Hem, alles van Hem verwachten. Van die God, die ons *nooit* in de kou laat staan.

“Vraag maar, en je *zult* krijgen”. Dat verzekert ons de Zoon van God. *Geloven* we ‘t ook? “Heer, die *altijd* naar ons luistert...”. Daar heb je dat ‘kinderlied’ weer. In hoeverre nemen we dat serieus?! God luistert *altijd*, als wij met onze nood bij Hem aankloppen. Ps. 116 - ook weer zo’n ‘kinderlied’ - zegt hetzelfde: “*Ik heb de HERE lief, want Hij hoort mijn stem, mijn smekingen*”.

Wie bidt, ontvangt. Zonder meer. Als het niet is wat je gevraagd had, dan toch in elk geval de Heilige Geest; God zelf. Zodat je verder kunt. Met die God die je misschien niet geeft wat je van Hem vraagt. Maar van Wie je mag weten dat Hij het goede met je voor heeft. Omdat Hij je Vader is, Die van je houdt.

Nee, dan zijn de vragen niet weg. Dan zijn de waaroms niet ineens beantwoord. En dan gebeuren er nog altijd dingen waar je niets van begrijpt. Maar dan merk je wèl dat het waar is wat Paulus schrijft: “*En de vrede van God, die alle verstand te boven gaat, zal je hart en je gedachten behoeden in Christus Jezus*” (Fil. 4:7).

Amen.